

Menneen maailman mahti- kaupungin loistoa - AYUTTHAY

21.10.2017 6.00

Siamin entinen pääkaupunki huokuu historiaa ja menneiden aikojen loistoa. Toinen toistaan upeammat temppelirauniot houkuttelevat matkailijan pysähtymään ja nauttimaan vaikuttavasta arkkitehtuurista. Temppelikierrros Thaimaan kaupungissa on matka menneisyyteen.

Teksti ja kuvat: PEKKA PÄRNÄ

Virkailija ojentaa junaliput Bangkokin Hua Lamphong - rautatieasemalla. Hyppäämme antiikkisen junan kolmanteen luokkaan ja istahdamme kuluneille puupenkeille. Juna nytkähtää liikkeelle puolitoista tuntia myöhässä. Avonaisten ikkunoiden tarjoama maisema poikkeaa postikorttikuvista, sillä Bangkokin esikaupunkialue on sanalla sanoen rähjäinen. Sekasortoisen maiseman kruunaa muovijäteterä, jonka läpi juna kahlaa. Junavaunun muut matkustajat käyttäytyvät maan tavalla: ikkunoista lentää muovipulloja, styroksiaestioita ja paljon muuta. Matkalla ei tarvitse nähdä nälkää tai janoa, sillä kymmenet kaupustelijat ravaavat pitkin käytäviä.

Riisipeltojen ja tehdasalueiden jälkeen juna pysähtyy Ayutthayan asemalle, ja kahden tunnin junamatka on ohi. Tämä 71 kilometrin junamatka maksaa 1,80 euroa, jos haluaa matkustaa korskeasti ykkösluokassa. Kolmas luokka keventää kukkaroa 40 sentillä. Alimman luokan kyyti ei ole kuningastasoa, mutta perillä odottaa entinen kuningaskunta, jonka historia hakee vertaistaan. Historialliseen Ayutthayaan siirrytään ylittämällä Mae Nam Pa Sak - joki.

Ayutthayan nousu ja tuho

Kolmen joen ympäröimällä kaupungilla on takanaan vaiheikas ja rankka historia. Kaupunki oli Ayutthayan kuningaskunnan keskus vuosina 1350-1767. Kymmenet kuninkaat jättivät sinne jälkensä, ja parhaimpina loiston päivinä kaupungissa oli kolme palatsia ja yli neljäsataa suurenmoista temppeliä. Kaupungin ulkopuolellakin oli lukuisia kuninkaallisille pyhitettyjä rakennelmia.

Kuningaskunnan laajetessa myös kaupunki kasvoi. Aikanaan se olikin yksi maailman suurimmista ja mahtavimmista kaupungeista, jonka loistokkuutta käytiin ihastelemassa ulkomaita myöten. Eritoten kauppa ja kulttuuri kukoistivat. Ayutthaya kävi kauppaa lukuisten maiden kanssa, ja buddhalaisuudesta vaikutteita ottava taide kehittyi kaupungin muurien sisäpuolella.

Burmalaiset tuhosivat lähes kaiken

Kaupunki toimi poliittisena ja uskonnollisena keskuksena. Kuningaskunnan mahti alkoi kuitenkin vähitellen heiketä, ja viimeinen naula arkkuun oli burmalaisten raakalaismainen hyökkäys huhtikuussa 1767. Kaupunki tuhouttiin lähes kokonaan. Buddha-patsaiden päät irrotettiin, temppeleitä poltettiin, kultaa ja jalokiviä varastettiin ja kirjastot hävitettiin. Hyökkäys päätti Ayutthayan pitkän pääkaupunkiajan.

Vuosia myöhemmin kaupunkia kuritettiin usein. Temppeleiden muurikiviä ja patsaita vietiin muualle, ja lähes kaikki jäljelle jääneet rikkauudet varastettiin. Vuonna 1895 kaupungin muuri murskattiin. Pikkutukat restaurointityöt aloitettiin vasta 1900-luvulla, mutta entisöintitoissa on tapahtunut selviä ylilyöntejä ja karkeita virheitä.

Ayutthayan suojeleu alkoi toden teolla joulukuussa 1991, kun kaupungin historiallinen osa julistettiin Unescon maailmanperintökohteeksi. Suojelualue kattaa 289 hehtaaria. Unesco-listauksen jälkeen Ayutthaya on joutunut edelleen kärsimysten kohteeksi. Vuonna 2011 kaupunki jäi poikkeuksellisen tulvan alle, mutta onneksi monet temppelit kärsivät vain nimellisiä vahinkoja.

Temppelikiertoja

Kovakuntoisimmat tutustuvat kaupunkiin ja nähtävyyksiin apostolin kyydillä, mutta etäisyydet ovat sen verran pitkiä, että aikaa kuluu siirtymisiin. Kävely soveltuukin vain muutaman temppelin kiertämiseen. Hurjimmat temppeliherrat kiertävät nähtävyyksiä juosten.

Kevyemmin, mutta ekologisesti pääsee pyöräillen, mikä lienee suosituin liikkumistapa Vanhassakaupungissa. Hostellit ja ravintolat vuokraavat kelpollisia peruspyöriä eurolla päiväksi. Matkat taittavat rivakasti, sillä korkeuseroja ei ole.

Kiireisimmät päristelevät skootterilla tai kolmipyöräisellä tuk-tuk -taksilla ympäri kaupunkia. Myös auton kuljettajineen voi vuokrata samoin kajakin. Jokiristeilyillä näkee kohteen uudenlaisesta perspektiivistä, tosin niillä on usein tiukat aikataulut, ja tunnelmallisten illallisristeilyjen pääpaino on ruokailussa.

Kaupungin parhaat palat

Lukuisia raunioita ja temppeleitä on vaikea laittaa paremmuusjärjestykseen, mutta muutamat niistä erottuvat edukseen. Yksi Thaimaan kuvatuimpia kohteita kätkeytyy Wat Maha Thatin temppelialueen sisälle. Yksinäinen Buddha-patsaan pää on puun juurien keskellä, juurien tiukassa halauksessa. Temppelialue oli aikoinaan yksi Ayutthayan tärkeimpiä.

Kivenheiton päässä Maha Thatista on Wat Ratcha Burana, jonka hyväkuntoisessa keskustornissa kannattaa käydä. Sisällä näkee tornin rakennustavan, ja tornista voi ihastella alueen muita rakennelmia. Myös kellarikerroksessa kannattaa piipahtaa. Temppeli on vuodelta 1424.

Ayutthayan pikkuruiset tuk-tuk-taksit ovat koristeellisia.

Iltaisin temppeleiden raunioiden silhuetit korostuvat kauniisti.

Loistelas Wat Phra Sri Sanphet -temppeli tuhoutui lähes täysin burmalaisten hyökkäyksessä: vain keskustornit säilyivät.

Lyhyen pyöräilymatkan päässä edellisistä temppeleistä on Wat Phra Sri Sanphet. Se on ehdottomasti yksi Ayutthayan vaikuttavimmista paikoista. Temppelin kolme veistoksellista chediä eli tornia tervehtivät vierailijaa heti ensisilmäyksellä ja antavat viitteitä entisajan loistosta.

Keskustan välittömässä läheisyydessä, mutta Chaophraya-joen toisella puolella sijaitseva Wat Chai Watthanaram on malliesimerkki symmetriasta. Suuren keskustornin ympärillä on kahdeksan pienempää tornia, jotka korostavat rakennuskokonaisuuden harmonista järjestystä. Entisen luostarin rauniot ovat edelleen edustavassa ja kuvauksellisessa kunnossa. Temppelialueeseen ei kannata tutustua järjestetyllä venereissulla vaan omatoimisesti, jotta ehtii kiertää suurehkon alueen rauhassa.

Jos virtaa vielä riittää, niin voi poiketa keskustan itäpuolella olevaan Wat Yai Chai Mongkhoniin. Sen massiivista keskustornia ei voi olla huomaamatta, sillä taivasiin kurottava torni näkyy kauas. Alueella on valtaisa määrä Buddha-patsasrivistöjä, jotka reunustavat keskustornia kiertävää muuria.

VINKIT

Temppelikierrokselle mukaan aurinkorasvaa ja runsaasti juotavaa, sillä Ayutthayassa on iltapäivisin tuskallisen kuuma eikä varjopaikkoja juurikaan ole. Aamupäivät ja myöhäiset iltapäivät ovat useimmiten hieman viileämpiä. Hikisen temppelikierroksen jälkeen kannattaa poiketa virvokkeen ostoon kadunvarsikioskiin. Väsyneitä raajoja voi lepuuttaa hieronnassa. Hintataso on edullinen, vaikka kaupunki on jo vuosikausia ollut yksi Thaimaan tunnetuimmista matkailukohteista. Kaupunkiin voi tutustua helposti ja nopeasti pakettimatalla, mutta omatoiminen loma antaa enemmän liikkumavaraa. Omatoimimatkailija selviää pikkubudjetilla, ja kohteista saa tietoa internetistä tai kirjoista. Jos aikataulu sallii, kaupungissa kannattaa viettää ainakin muutama päivä, jotta pääsee paremmin sisälle Ayutthayan historiaan.

FAKTAT AYUTTHAYA

- o **Sijainti:** Thaimaan keskiosassa, noin 70 kilometriä Bangkokista pohjoiseen
- o **Asukasluku:** noin 140 000
- o **Miten perille:** junalla Bangkokin päärautatieasemalta (Hua Lamphong), aikataulut ja hinnat osoitteesta www.railway.co.th
Bangkokin pohjoisesta bussiterminaalista (Mo Chit) lähtee busseja 20 minuutin välein Ayutthayaan. Minibussien lähtöpaikka on Bangkokin Victory Monument.
- o **Majoitus:** Huone yöksi hostellista halvimmillaan maksaa kaksi euroa hengeltä.
- o **Kartat:** Ayutthayan matkailijakarttaan on listattu tärkeimmät nähtävyydet
- o **Valuutta:** Thaimaan baht (THB), 1€ = 42,4 THB
- o **Kieli:** thai, englantia puhutaan monissa paikoissa
- o **Aikaero Suomeen:** +5 tuntia
- o **Ilmasto:** Ayutthayassa on lämmintä ympäri vuoden. Kylmintä on marras-helmikuussa, mutta silloinkin lämpötila kohoaa yli 30 asteeseen. Sadekausi kestää toukokuusta lokakuuhun.
- o **Pääsymaksut:** Joihinkin temppeleihin on pieni pääsymaksu.
- o **Lisätietoa:** www.ayutthaya-history.com

PLUSSAT

- o Välitön ja aito tunnelma turismista huolimatta
- o Kaupunkilaisten ystävällisyys ja avuliaisuus
- o Temppelialueiden runsaus ja monipuolisuus
- o Edullinen hintataso

MIINUKSET

- o Opasteiden puuttuminen
- o Hyviä oppaita on vähän.
- o Kulkukoirauma on syytä varoa.

Ayutthayan kadut täyttyvät kuninkaan syntymäpäivien aikana juhlivista ihmisistä.

Thaimaalaisten bussien koristelu vetää vertoja koristeellisille tempeleille.

KOMMENTTI

Monelle matkailijalle Thaimaan-loma tarkoittaa hiekkarantoja, leppoisaa joutenoloa ja kutkuttavia makunautintoja. Tästä perinteisestä lomanviettotavasta kannattaa kuitenkin ottaa pienoinen tauko temppelien luvatussa kaupungissa, Ayutthayassa. Alun perin ajattelin viivähtää Ayutthayassa vain pari päivää. Lopulta visiitti venähti lähes viikonmittaiseksi, sillä mitä enemmän otin selvää entisten temppelien historiasta, sitä mielenkiintoisemmalta kaupunki alkoi vaikuttaa.

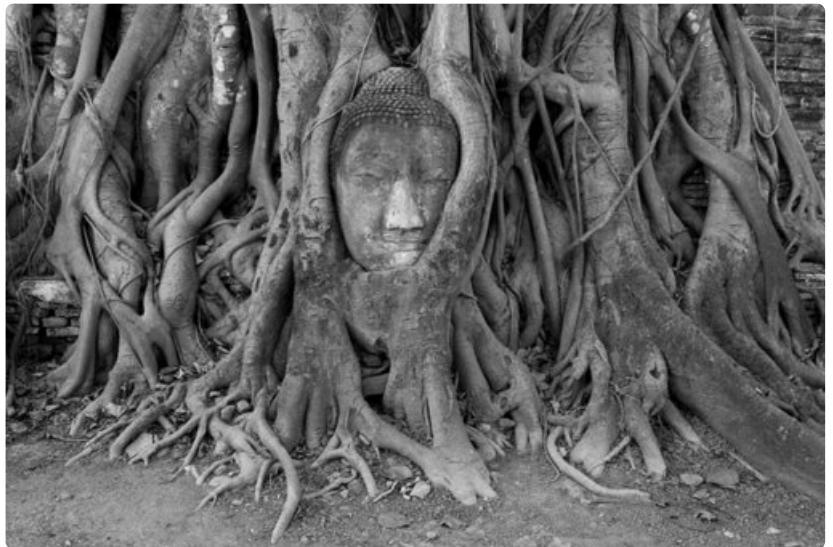
Rämisevä, vaihteeton polkupyörä osoittautui ehdottomasti parhaaksi kulkuneuvoksi. Vuokrapyörällä liikkuminen oli vaivatonta ja nopeaa, sillä kaupungin kadut ovat tasaisia ja liikennettä on suhteellisen vähän.

Temppelialueiden lisäksi suosittelen tutustumaan kaupungin markkinapaikkoihin. Niiden koluaminen on oiva tapa tutustua paikalliseen elämään. Chao Phrom herää henkiin aamuvarhaisella, ja Hua Raw on sopiva paikka iltapalan metsästykselle. Runsaasta ruokatarjonnasta löytyy takuulla sopiva vaihtoehto jokaiseen makuun!

PEKKA PÄRNÄ

Wat Phanan Choeng -temppelin sisällä on 19 metriä korkea Buddha-patsas.

Wat Maha That -temppelin kuuluisin nähtävyys on puunjuurien syleilemä, yksinäinen Buddha-patsaan pää.